

Danmarks Ringmærkerforening 2014

Af Henning Eltrup

Ringmærkerforeningen, der er de aktive ringmærkeres forening, havde 53 medlemmer i 2014, hvilket er det højeste antal i foreningens 15-årige historie. Foreningens vigtigste opgaver er afholdelsen af årsmøder, offentlige arrangementer, ringmærkerkurser og møder. Foreningen yder desuden støtte til relevante ringmærkerprojekter. Foreningen er således bindeled til og mellem de aktive ringmærkere.

Foreningens hjemmeside www.ringmaerkning.dk, præsenterer nyheder og information om ringmærkning, faglige artikler mv. for medlemmer og andre interesserede. Siden har knap 90 registrerede brugere og besøges flittigt. Således har f.eks. 3000 set de etiske retningslinier for ringmærkning, og godt 2500 har besøgt siden med håndholdte fugle.

Af faglige aktiviteter driver Ringmærkerforeningen ynglefugleprojektet CES i Danmark (se nedenfor) i samarbejde med Ringmærkningscentralen på Statens Naturhistoriske Museum. Vi havde som optakt til årets sæson et velbesøgt og inspirerende møde på Fyn i foråret, hvor bl.a. Vicky Knudsen præsenterede nogle udfordringer med bearbejdning af det gennem årene indsamlede CES-materiale.

Foreningen deltog i et offentligt arrangement i maj måned på Løvsbakke Naturcenter ved Herning, hvor der bl.a. blev demonstreret ringmærkning ved naturcentret. Ligeledes deltog vi i et velbesøgt arrangement ved Nr. Lyngvig Fyr sidste søndag i september, hvor Morten Hansen stod for fangst og ringmærkning.

Foreningen gennemførte i samarbejde med Gedser Fuglestation og Ringmærkningscentralen et intensivt ringmærkerkursus i september med 3 deltagere. På kurset blev der tid til også at indøve, hvordan man tager forskellige biometriske mål – herunder at score fedt og muskler.

Systematisk ynglefuglefangst 2014

Foreningen har siden 2004 kørt et projekt med systematisk fangst af ynglefugle og unger med spejlnet efter den engelske CES-model (se f.eks. Drachmann 2004 og Baillie 1990). Det primære formål er at registrere ændringer i overlevelse og ungeproduktion blandt de almindeligt forekommende spurvefugle (se f.eks. Peach 1996).

Der blev som sidste år igen fanget på 6 lokaliteter (se tabel), dog med den forskel, at det oprindelige fangststed på Fyn er flyttet. Antallet af fangede fugle ved Tarup Grusgrave er faldet støt siden starten i 2009 på grund af ændringer i biotopen. Det gør, at det ikke længere er muligt at fange tilstrækkeligt med fugle (min. 200) til at drive sitet. Derfor er opstartet et nyt, Lunget ved Ørbæk på Østfyn, som ser lovende ud (se tabellen).

Foruden de 15 mindre bearbejdnings, som de enkelte sites selv har foretaget af materiale indsamlet på

deres egne lokaliteter (f.eks. Eltrup et al. 2014), blev der i 2014 af en specialestuderende på Statens Naturhistoriske Museum foretaget en samlet behandling af det hidtil indsamlede materiale. Der blev også arbejdet med bl.a. de statistiske muligheder, som materialet giver (Knudsen 2015).

De indsamlede data vil tilgå det europæiske CES-projekt, der styres af BTO.

Der blev i år i alt fanget 2741 fugle på de 6 lokaliteter (se tabel) fordelt på 54 arter. Af de fangede fugle var 2515 nymærkede og 222 genfangster af fugle mærket tidligere år eller andre steder. Hertil kommer at 340 fugle blev fanget en eller flere gange i årets sæson. De hyppigst fangede fugle var rørsanger (423 fugle), gransanger (336 fugle), rørspurv (224) og løvsanger (210 fugle), hvorefter fulgte musvit, munk og blåmejse i nævnte rækkefølge (se tabel). Da der har været udskiftning i lokaliteter, kan antallet af fangede fugle kun med forsigtighed sammenlignes med sidste år. Det ser dog ud til, at både rørsanger og rørspurv igen har hentet det tabte fra sidste år, mens den nye lokalitet, Lunget, har gjort, at gransanger er rykket frem som den næst hyppigste art.

Foreningens mål er fortsat at udvide projektet, hvorfor der fortsat ydes støtte til opstart af nye CES-lokaliteter. Se i den forbindelse www.ringmaerkning.dk (under CES-ringmærkning) for yderligere oplysninger om projektet. Afsluttende skal der endnu en gang lyde en stor tak til de ihærdige ringmærkere, som gør en kæmpe indsats og står op før solen sommeren igennem for at holde projektet i gang.

Litteratur

- Baillie, S.R. 1990: Integrated population monitoring of breeding birds in Britain and Ireland. *Ibis* 132, 151-166.
- Drachmann, J. 2004: Standardiseret fangst af ynglefugle i Dybendal, Salten Langsø Skovdistrikt 2004, 7 sider. www.ringmaerkning.dk.
- Eltrup, H.; Hansen, M.J. og Ilsøe, S.K. 2014: CES ringmærkning ved Brabrand Sø. *Fugle i Østjylland* 2013, 3-10.
- Knudsen, V. 2015: Fluctuations in populations of common Danish breeding birds – Using ringing data from the Danish Constant Effort Sites. Master's thesis, Statens Naturhistoriske Museum, København.
- Peach, J.W., S.T. Buckland & S.R. Baillie 1996: The use of constant effort mist-netting to measure between-year changes in the abundance and productivity of common passerines. *Bird Study* 43: 142-156.

Oversigt over fugle ringmærket i forbindelse med CES-projekterne i 2014 på de 6 aktive lokaliteter. Tallene omfatter foruden ringmærkede fugle, også fugle mærket tidligere år i projekter og fugle med ring, som fanges første gang i CES.

CES 2014		Brabrand Sø	Lunget, Ørbæk	Vestmager	Ove Sø	Ravnstrup Sø	Skagen	Sum
Spurvehøg	<i>Accipiter nisus</i>						1	1
Ringdue	<i>Columba palumbus</i>						3	3
Stor flagspætte	<i>Dendrocopos major</i>	1	3	1		2		7
Digesvale	<i>Riparia riparia</i>				2			2
Landsvale	<i>Hirundo rustica</i>				29			29
Bysvale	<i>Delichon urbicum</i>				1			1
Skovpiber	<i>Anthus trivialis</i>			11			5	16
Hvid vipstjert	<i>Motacilla alba</i>		1		4			5
Gærdesmutte	<i>Troglodytes troglodytes</i>	6	16			12	1	35
Jernspurv	<i>Prunella modularis</i>		7			19	6	32
Rødhals	<i>Erithacus rubecula</i>	5	23	10	1	26	38	103
Nattergal	<i>Luscinia luscinia</i>		4	4		10		18
Blåhals, sydlig	<i>Luscinia svecica cyanecula</i>				5			5
Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	2	5	2		7	23	39
Bynkefugl	<i>Saxicola rubetra</i>	1			1			2
Solsort	<i>Turdus merula</i>	7	28	1		24	9	69
Sangdrossel	<i>Turdus philomelos</i>		12		5	3	5	25
Græshoppesanger	<i>Locustella naevia</i>	1				2		3
Sivsanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	30			20	3		53
Kærsanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	22	8	1		8		39
Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	179	8	1	201	34		423
Gulbug	<i>Hippolais icterina</i>		2	1	2	1	1	7
Gærdesanger	<i>Sylvia curruca</i>	4	10	5	7	12	5	43
Tornsanger	<i>Sylvia communis</i>	11	10	13	15	20	7	76
Havesanger	<i>Sylvia borin</i>		29	13		50	1	93
Munk	<i>Sylvia atricapilla</i>	3	75	13	1	77	11	180
Skovsanger	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>			2				2
Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	27	104	62	20	72	51	336
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>		6	84	27	45	48	210
Fuglekonge	<i>Regulus regulus</i>		3				12	15
Grå fluesnapper	<i>Muscicapa striata</i>		1				6	7
Broget fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>			3		3	6	12
Skægmejse	<i>Panurus biarmicus</i>	66						66
Halemejse	<i>Aegithalos caudatus</i>		9	4		11	8	32
Sumpmejse	<i>Poecile palustris</i>		7			16	2	25
Topmejse	<i>Lophophanes cristatus</i>						6	6
Sortmejse	<i>Periparus ater</i>					1	5	6
Blåmejse	<i>Cyanistes caeruleus</i>	41	24	22	24	27	2	140
Musvit	<i>Parus major</i>	22	33	38	3	46	40	182
Spætmejse	<i>Sitta europaea</i>					4		4
Træløber	<i>Certhia familiaris</i>	1	1			3		5
Rødrygget tornskade	<i>Lanius collurio</i>				11			11
Skovskade	<i>Garrulus glandarius</i>	1		1			2	4
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>			3				3
Skovspurv	<i>Passer montanus</i>	8	3					11
Bogfinke	<i>Fringilla coelebs</i>		16	1	1	3	17	38
Grønirisk	<i>Carduelis chloris</i>				1	10	11	22
Stillits	<i>Carduelis carduelis</i>		1			5		6
Grønsisken	<i>Carduelis spinus</i>						2	2
Lille gråsisken	<i>Carduelis cabaret</i>	7		2	2			11
Dompap	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>		10			8	5	23
Kernebider	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>		1					1
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>		9			13	6	28
Rørspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	77	3	6	121	17		224
Total		522	472	304	504	594	345	2741